IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 88)**

z dnia 25 stycznia 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 88)

25 stycznia 2023 r.

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, obradująca pod przewodnictwem posła **Grzegorza Napieralskiego (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (druk nr 2948).

W posiedzeniu udział wzięli: **Paweł Lewandowski** podsekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami oraz **Katarzyna Rusak** dyrektor Zespołu Prawnego w Polskim Komitecie Normalizacyjnym.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magdalena Krzymowska** i **Wioletta Więciorkowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Jakub Bennewicz** i **Krzysztof Karkowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Dzień dobry. Witam bardzo serdecznie. Przepraszam za spóźnienie, ale siła wyższa.

Bardzo mi miło powitać na posiedzeniu Komisji sekretarza stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pana Pawła Lewandowskiego. Panie ministrze, bardzo dziękuję za przybycie. Jest z nami pan Michał Mucha, zastępca dyrektora Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych. Dzień dobry, witam bardzo serdecznie. Witam panią Annę Huzarską, naczelnik Wydziału Dostępności Cyfrowej w Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych. Polski Komitet Normalizacyjny reprezentuje pani Katarzyna Rusak, dyrektor Zespołu Prawnego. Dzień dobry, witam bardzo serdecznie.

Otwieram posiedzenie Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii.

Stwierdzam kworum.

Stwierdzam przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Komisji wobec niewniesienia do niego zastrzeżeń.

Witam bardzo serdecznie posłów obecnych na dzisiejszym posiedzeniu Komisji.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (druk nr 2948). Uzasadni to pan minister.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę, nie słyszę. Wobec niezgłaszania wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Marszałek Sejmu w dniu 18 stycznia 2023 r. skierowała rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (druk nr 2948) do Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii do pierwszego czytania.

Przystępujemy do pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 2948.

Bardzo proszę pana ministra Pawła Lewandowskiego o uzasadnienie projektu.

Podsekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Paweł Lewandowski:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, celem rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych jest poprawa skuteczności wdrażania dostępności cyfrowej na stronach internetowych i w aplikacjach mobilnych podmiotów publicznych. Projekt uspójnia polskie tłumaczenia standardu WCAG 2.1 i załącznika do ustawy.

Dotychczasowy załącznik zostaje zastąpiony nowym, odpowiadającym w swojej treści zwrotom użytym w nowym tłumaczeniu i oznaczeniu kryteriów sukcesu niemających zastosowania do aplikacji mobilnych zgodnie z normą ETSI EN 301 549 V3.2.1:2021. W deklaracji dostępności wprowadza się również możliwość podania kontaktu do komórki organizacyjnej zespołu zajmującego się dostępnością cyfrową w danym podmiocie, a nie tylko do konkretnej osoby. Czyli jest to uproszczenie kontaktu z podmiotami publicznymi.

Projekt dodaje w deklaracji dostępności możliwość umieszczenia linku do opisu dostępności architektonicznej siedziby podmiotu publicznego w celu uniknięcia konieczności wielokrotnego przepisywania tej samej informacji do wielu deklaracji dostępności, jeśli podmiot posiada wiele stron internetowych lub aplikacji mobilnych. Jednocześnie ogranicza się obowiązek publikowania deklaracji dostępności w aplikacji mobilnej. Umieszczenie deklaracji w samej aplikacji ma być dobrą praktyką, do której zachęcamy, ale nie jest to obowiązek prawny. Utrzymany jest obowiązek publikacji deklaracji dostępności na stronie internetowej podmiotu. Z wymagań ustawy dotyczących dostępności zostają wyłączone złożone schematy i dokumentacja techniczna w formie nietekstowej, gdy nie jest możliwe dostarczenie ich alternatywy tekstowej przekazującej pełną analogiczną treść.

Cztery lata obowiązywania obecnej ustawy uwidoczniło obszary, które wymagają doprecyzowania w celu uniknięcia niepoprawnych interpretacji lub niejasności. W szczególności określony zostaje obowiązek zapewnienia dostępności cyfrowej przez podmiot publiczny nie tylko w całości stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotu, ale również zarządzanych elementów strony internetowej czy aplikacji mobilnej. Oznacza to, że podmiot publiczny publikując treści na stronach internetowych lub w aplikacjach mobilnych, których nie jest właścicielem, nadal odpowiada za dostępność cyfrową tych treści, ale jedynie w zakresie możliwości, jakie posiada, zarządzając tymi elementami strony internetowej lub aplikacji mobilnej.

Niezbędne jest doprecyzowanie, że mechanizm nadmiernych kosztów może być stosowany jedynie w uzasadnionych przypadkach do konkretnych, poszczególnych elementów strony internetowej lub aplikacji mobilnej, a nie ich całości. Podmiot publiczny nawet w przypadku stwierdzenia nadmierności kosztów zapewnienia pełnej dostępności cyfrowej jakiegoś elementu strony internetowej lub aplikacji mobilnej nadal powinien dbać o jego maksymalnie możliwą dostępność cyfrową i o pełną dostępność cyfrową pozostałych elementów tworzących stronę internetową lub aplikację mobilną. Dotychczasowy przepis wymieniający elementy strony internetowej, które muszą być dostępne cyfrowo, był błędne interpretowany jako lista jedynych elementów podlegających obowiązkowi zapewnienia dostępności cyfrowej, dlatego został uchylony.

Informacja dotycząca publikacji linków do deklaracji dostępności aplikacji mobilnej uzupełniona zostaje o stwierdzenie, że jest to konieczne jedynie w deklaracji dostępności stron internetowych. Określony zostaje język treści deklaracji dostępności, a także obowiązek opublikowania jej dla każdej wersji językowej strony internetowej lub aplikacji mobilnej. Określony zostaje na 14 dni (a w przypadku braku odpowiednich możliwości nie dłużej niż dwa miesiące) czas na dodanie napisów i audiodeskrypcji do opublikowanego nagrania wcześniej nadawanego na żywo. Wprowadzony zostaje obowiązek zapewnienia dostępności cyfrowej elementów strony internetowej i aplikacji mobilnej, które zostały sfinansowane przez podmiot publiczny.

W projekcie wskazuje się nową wersję normy poprzez odesłanie do polskiej normy wprowadzającej wcześniej przytoczoną normę ETSI. Powyższe oznacza możliwość powoływania się zarówno na wersję anglojęzyczną, jak i polskojęzyczną zatwierdzoną przez krajową jednostkę normalizacyjną. Niezależnie od powyższego zwrócono się do Polskiego Komitetu Normalizacyjnego o przetłumaczenie tej normy na język polski. Obecnie trwają prace nad tłumaczeniem tej normy.

Mając na uwadze przedstawione założenia, wnoszę o przyjęcie rządowego projektu ustawy przez Komisję z uwagi na jego niekontrowersyjność i techniczny charakter.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze, za przedstawienie uzasadnienia rządu.

Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje debatę w sprawie zasad ogólnych projektu ustawy, następnie zadawanie pytań przez posłów i odpowiedzi przedstawicieli wnioskodawców.

Otwieram debatę w sprawie zasad ogólnych projektu ustawy.

Bardzo proszę, pan poseł Michał Gramatyka. Oddaję panu głos.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050):

Żeby nie było, że nikt się nie odezwie, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Liczyłem na pana.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050):

Chciałem zapytać, czy dobrze usłyszałem, że nie ma prawnego obowiązku skalowania tej strony, to znaczy skalowania jej z wersji desktopowej do mobilnej. Czy taki obowiązek istnieje na stronach rządowych utrzymywanych przez administrację publiczną? Czy te strony muszą mieć wersję dla urządzeń mobilnych? Czy państwo dysponują może badaniami, z których wynika, kto i na jakich urządzeniach tych stron używa? Kto i na jakich urządzeniach przegląda?

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w KPRM Paweł Lewandowski:

Nie ma prawnego obowiązku przeskalowywania stron. Jednak tutaj odnosimy się do aplikacji mobilnych. Ponieważ jako Ministerstwo Cyfryzacji jesteśmy odpowiedzialni za większość różnych rozwiązań cyfrowych, optujemy za tym, żeby większość usług publicznych przynajmniej w administracji centralnej było jednak za pomocą aplikacji specjalnie dedykowanych, możliwych do wykorzystania. Stąd nie myśleliśmy, żeby wprowadzać taki wniosek.

Natomiast jeśli chodzi o badanie, w jaki sposób strona jest wykorzystywana, to oczywiście każdy podmiot, który taką stronę posiada, może wygenerować raport o tym, w jaki sposób ona jest wykorzystywana. Nie pamiętam jednak, żebyśmy jakoś agregowali tego typu dane od poszczególnych właścicieli stron internetowych. Myślę, że dla głównych podmiotów, dla bip czy dla gov.pl moglibyśmy takie informacje pozyskać, jeżeli Komisja chce takie informacje uzyskać.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050):

Okej. Trendy w używaniu internetu są takie, że ludzie przestają używać stron internetowych sami z siebie. Natomiast w momencie, kiedy przeglądają te strony internetowe, to suwak się przesuwa z urządzeń stacjonarnych na urządzenia mobilne. Moje pytanie obejmowało to, czy istnieje prawny obowiązek wytwarzania stron internetowych, w domenie publicznej oczywiście, które będą tak samo dobrze wyglądały na urządzeniach stacjonarnych, jak i na urządzeniach mobilnych, czyli obowiązek skalowania.

Podsekretarz stanu w KPRM Paweł Lewandowski:

Nie.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050):

Zakładam, że go nie ma. To mam jeszcze jedno pytanie, a może sugestię. Strona Sejmu jest świetnym przykładem. Sejm akurat zamknął ją w ogrodzie z napisem „Park Jurajski” w dziedzinie nowych technologii i wprowadzania ułatwień dla ludzi.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Ale mamy już legitymację, panie pośle.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050):

Tak, mamy. Zaledwie dwa lata to zajęło, zresztą chapeau bas, że była współpraca ze strony KPRM.

Mam jeszcze jedną sugestię, bo z pewnością najbardziej uciążliwym elementem tego przedłożenia będzie wymóg audiodeskrypcji, transkrypcji tego, co się dzieje na nagraniach z sesji rad miasta, z sesji rad powiatu. Dziesiątki ludzi będą musiały nad tym pracować. Czy państwo nie myśleli o tym, żeby zapewnić w domenie publicznej dostęp do stron, które na zasadzie sztucznej inteligencji automatycznie dodają tego typu napisy? Takie strony są, funkcjonują, dość dobrze działają. Może wytworzenie takiej centralnej przestrzeni byłoby dobrym pomysłem? To pomogłoby samorządowcom.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Bardzo dziękuję, panie pośle.

Panie ministrze.

Podsekretarz stanu w KPRM Paweł Lewandowski:

Dziękuję bardzo. To są trafne spostrzeżenia.

Jeśli chodzi o strony internetowe, to co prawda nie ma obowiązku prawnego, żeby one były w wersji mobilnej, niemniej tak jak powiedziałem, idziemy w stronę aplikacji mobilnych, które są lepiej zoptymalizowane dla telefonów komórkowych, tabletów czy tego typu urządzeń. Traktowane są jak strony internetowe zgodnie z prawem.

Natomiast jeśli chodzi o audiodeskrypcję, też się nad tym zastanawialiśmy. To jest tak, że większość oprogramowania używanego do rejestracji obrad i tak ma wbudowaną funkcję automatycznego wspomagania audiodeskrypcji. Oczywiście ona powinna być nadzorowana przez człowieka, dlatego że czasem może się mylić. Oprogramowania, których na co dzień używamy, nawet do wideokonferencji, również posiadają takie elementy.

Mam poczucie, że chyba nie ma co zastępować rynku w tym zakresie, dlatego że te rozwiązania są dostępne, one są wbudowane i bardzo dobrze rozwijają się w komercyjnie wykorzystywanych produktach na co dzień, które i tak już są obecne. W związku z pandemią prawie wszystkie urzędy, nawet w najmniejszych miejscowościach, mają tego typu produkty. Są już albo wbudowane, albo można w formie plug-in, albo można wykorzystywać wcześniej działające narzędzia do rejestracji i automatycznego tłumaczenia.

Natomiast jeżeli będziemy mieć poczucie, że jest duże zapotrzebowanie podmiotów publicznych na tego typu oprogramowanie i będą pod tym kątem jakieś wnioski, to zastanowimy się nad możliwościami jakiegoś udostępnienia czy stworzenia standardowego narzędzia, czy może wsparcia, programu finansującego zakup tego typu narzędzi.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050):

Okej. Panie przewodniczący, to tylko zapowiem, że w drugim czytaniu jednak złożę taką poprawkę, żeby istniał prawny obowiązek przygotowania stron w taki sposób, żeby zapewniały skalowanie na urządzeniach mobilnych. Tak, aby po prostu wygodniej się używało tych stron. Nie w tym momencie, ale myślę, że w drugim czytaniu taką poprawkę złożę.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Pan minister jeszcze chciał się odnieść. Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w KPRM Paweł Lewandowski:

Chciałem zwrócić uwagę, że jeśli chodzi o administrację publiczną, to jeżeli wejdziemy na stronę gov.pl, to ona się automatycznie skaluje w gruncie rzeczy. Plus oprócz tego, tak jak powiedziałem, idziemy w stronę aplikacji. Mam obawy, że gdybyśmy wdrożyli taki prawny obowiązek, to mnóstwo jednostek samorządu terytorialnego musiałoby zainwestować. To dla nich znaczące środki do tego, by dostosować się do tego rozwiązania.

A to mogłoby generować bardzo wysokie koszty w skali całości i jednak zastanowiłbym się nad tym.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Pan poseł?

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050):

Nie.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Nie. Myślałem...

Czy są jeszcze... Proszę bardzo, panie pośle. Oddaję panu głos.

Poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, panie ministrze, mam pytanie, jeżeli chodzi o napisy, które byłyby ewentualnie generowane przez te gminy, np. w sprawozdaniu czy wideo z rady gminy. Jeżeli gmina tego nie wprowadzi… Chodzi o obowiązek umieszczenia napisów w ciągu 14 dni, ewentualnie informację, że wprowadzenie tych napisów zajmie nam dłużej, czyli do dwóch miesięcy. Czy są z tego powodu jakieś sankcje, jeśli gmina tego nie zrobi? Co mieszkańcy mogą wtedy zrobić? Jak to skutkuje dla takiego wójta, burmistrza, prezydenta?

Podsekretarz stanu w KPRM Paweł Lewandowski:

Oczywiście to jest miękka norma. Nie dajemy żadnej sankcji, bo naszym celem nie jest, żeby masowo karać, zwłaszcza jednostki samorządu terytorialnego, które mogą mieć zaraz po wejściu w życie ustawy problemy, zanim się tego nauczą, zanim się dostosują do tego.

Natomiast oczywiście mieszkańcy mogą w trybie ogólnym składać skargi na niewywiązanie się organów z obowiązku, który jest na nie nałożony. Natomiast tworzenie jakichś sankcji w tym przypadku uważam za niecelowe. Jestem przekonany, że wszyscy się zgadzają co do celu tej regulacji i na samym końcu wszystkim nam chodzi o to, żeby się do niej dostosować.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Czy są jeszcze pytania, uwagi bądź sugestie? Nie widzę.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania. Proponuję przystąpić do rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi? Rozumiem, że przystępujemy. Nie ma.

Czy są uwagi do tytułu projektu ustawy? Nie widzę. Dziękuję.

Stwierdzam, że tytuł został rozpatrzony.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 1. Czy są uwagi do zmiany nr 1 w art. 1?

Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator z Biura Legislacyjnego Krzysztof Karkowski:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Ze strony Biura Legislacyjnego zostało przedstawienie pięciu drobnych, redakcyjnych, legislacyjnych poprawek uzgodnionych ze stroną rządową. Prosilibyśmy, żeby je ewentualnie przyjąć blokiem, już bez omawiania, ponieważ one mają właśnie charakter redakcyjny i zostały dostarczone dla całej Komisji. Oczywiście jeżeli są jakieś pytania, to Biuro Legislacyjne może wytłumaczyć, o co chodzi w konkretnej poprawce.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Jasne. Bardzo dziękuję za tę uwagę i podpowiedź.

Pytanie do posłów, czy są uwagi, czy są jakieś inne głosy niż Biuro Legislacyjne? Czy możemy tak to przyjąć, jak było zaproponowane?

Możemy, okej.

Rozumiem panie ministrze, że te poprawki były uzgodnione?

Podsekretarz stanu w KPRM Paweł Lewandowski:

Tak jest.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Zatem kiedy będziemy rozważać kolejne zmiany, to jak będzie tam poprawka, to już nie będziemy mieli żadnych... Super. Bardzo dziękuję.

Zmiana nr 1 w art. 1? Nie widzę. Nie widzę pytań i sugestii.

Stwierdzam, że zmiana nr 1 została rozpatrzona.

Zmiana nr 2 w art. 1? Komisja rozpatrzyła zmianę nr 2.

Zmiana nr 3? Nie widzę, nie słyszę. Komisja rozpatrzyła zmianę nr 3.

Zmiana nr 4? Nie widzę, nie słyszę. Komisja rozpatrzyła zmianę nr 4.

Zmiana nr 5? Nie słyszę. Komisja rozpatrzyła zmianę nr 5.

Zmiana nr 6? Komisja rozpatrzyła zmianę nr 6.

Zmiana nr 7? Komisja rozpatrzyła zmianę nr 7.

Zmiana nr 8? Komisja rozpatrzyła zmianę nr 8.

Zmiana nr 9? Komisja rozpatrzyła zmianę nr 9.

Przechodzimy do art. 2.

Czy są uwagi do art. 2? Nie widzę.

Rozumiem, że wszystkie zmiany przyjmujemy włącznie z tym, co złożyło Biuro Legislacyjne, czyli przyjmujemy również tych pięć redakcyjnych poprawek

Proponuję upoważnić Biuro Legislacyjne do dokonania zmian o charakterze legislacyjnym, redakcyjnym i językowym, stanowiących konsekwencję poprawek przyjętych przez Komisję w projekcie ustawy.

Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie widzę.

Wobec niezgłoszenia sprzeciwu stwierdzam jej przyjęcie.

Poddaję pod głosowanie wniosek o przyjęcie całego projektu ustaw z przyjętymi poprawkami.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Kończymy głosowanie. Dziękuję bardzo.

Głosowało 8 parlamentarzystów. Za – 8, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że projekt ustawy został przyjęty przez Komisję.

Komisja musi jeszcze wybrać posła sprawozdawcę, który przedstawi sprawozdanie Komisji na posiedzeniu plenarnym Sejmu.

Proszę bardzo.

Poseł Witold Czarnecki (PiS):

Zgłaszam koleżankę Katarzynę Czocharę, która teraz nie uczestniczyła, ale wyraziła zgodę przed opuszczeniem posiedzenia Komisji.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Czy jest ktoś przeciwny tej propozycji?

Wobec niezgłoszenia sprzeciwu stwierdzam, że pani poseł została wybrana na sprawozdawcę Komisji.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji.

Panu ministrowi i współpracownikom bardzo serdecznie dziękuję. Parlamentarzystom oraz Biuru Legislacyjnemu również. Do zobaczenia. Dziękuję bardzo.